

Antagen Socialnämnd 160921

Mullsjö kommuns ANDT-arbete – strategiplan 2016-2020

Bakgrund

Insatser för att skydda barn och unga mot eget och andras skadliga bruk utför grunden för det hälsofrämjande och förebyggande ANDT-arbetet (alkohol, narkotika, dopning, tobak). En utgångspunkt för det fortsatta arbetet är att ta tillvara de erfarenheter och den kunskap som genererades under förra strategiperioden, 2011-2015.

Folkhälsomyndigheten är en viktig huvudaktör på den nationella arenan och bör få en starkare och tydligare roll för att stödja genomförandet av ANDT-strategin. En välfungerande samordning mellan olika närliggande områden som rör prevention, folkhälsa och sociala välfärdsfrågor bör eftersträvas.

I regeringen skrivelse 2015/16:86 ” En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken 2016-2020” utgår ANDT-strategins mål och insatser från ett risk-och målgruppsperspektiv.

Riksperspektivet beskriver att den självklara utgångspunkten är att minska ANDT-relaterad ohälsa. Målen beskrivs i termer av att minska bruk av ANDT och även i att minska exponering av ANDT.

Insiktutsikt är namnet på Jönköpings läns samarbete gällande ANDT, där även Mullsjö finns representerat. Insiktutsikts regionala handlingsplan följer den inriktning och ambition som gäller i den nationella strategin. Den riktar sig till alla berörda aktörer i länet såväl myndigheter, organisationer och föreningar som arbetar drogförebyggande. Den regionala planen har skrivits under av alla länets kommuner, således också av Mullsjö kommun. Vår lokala strategiplan passar in under de punkter som rör barn och ungdom

Bruk av ANDT kan leda till olika fysiska, psykiska och social konsekvenser. Förutom olika former av medicinska skadeverkningar och sjukdomar orsakar alkohol och narkotika även olyckor, social utslagning, våld och annan brottslighet liksom familje- och relationsproblem. Alkohol – och narkotikabruk under ungdomen riskerar att skapa störningar eller avbrott i processen att bli vuxen, vilket minskar möjligheten att slutföra utbildning och få ett arbete. Detta är något som i sin tur ökar risker för social utslagning, psykisk ohälsa, kriminalitet och allvarigare missbruksproblem senare i livet.

Inledning

Mullsjö kommuns invånare ska ha tillgång till en livsmiljö som främjar psykisk och fysisk hälsa. Kommunen ska skapa ett gemensamt arbetssätt mot alkohol, tobak och andra droger. Den här strategiplanen grundar sig i tidigare handlingsplan som antogs 2013-04-23 och riktar sig till personal som arbetar med barn och ungdomar.

Syftet

Den övergripande målsättningen är motverka och förhindra alkohol och andra drogers inträde hos våra barn och ungdomar i Mullsjö kommun. Ett annat syfte med strategiplanen

2016-09-22

är att alla aktörer kring våra barn och ungdomar ska jobba mot samma mål och på det viset stärka samverkan.

Insatsområdena som anges perioder 2016-2020 bör omfatta strukturer eller processer som kan bidra till måluppfyllelse.

Uppföljning av mål

En förutsättning för att ANDT-arbetet ska få fäste i verksamheten, är att det gemensamma folkhälsorådet i Mullsjö kommun kontinuerligt följer upp målen i ANDT-strategin.

Uppföljning av mål sker genom:

- Folkhälsoenkät UNG, vartannat år på hösten.
- Hälsosamtal årskurs 7
- Mäta aktiviteter (antal, innehåll). Revidering och genomgång av aktiviteter.
- Jämföra resultatet från folkhälsoenkät UNG med uppfattningen om läget hos personal som möter barn och unga i sitt arbete.

Definition ANDT

Samlingsnamnet ANDT står för alkohol- narkotika, dopning- och tobak. Dessa olika droger ger olika effekter och skadeverkningar. Trots att de olika substanserna skiljer sig åt har ANDT flera gemensamma nämnare. Orsaken till att människor brukar rusmedel och utvecklar beroende och missbruk av dessa medel är i många fall detsamma.

Mål med ANDT-strategin i Mullsjö kommun

Målet att förbättra ungdomars psykiska välmående är ett viktigt område då forskning och erfarenhet visar att ungdomars mående i stor utsträckning påverkar deras användande av alkohol, tobak, droger och deras bruk av narkotika. Det finns en koppling mellan mående och bruk av ANDT, mår ungdomarna bra minskar användandet av ANDT och vice versa. Därför ska vi jobba med följande områden:

- Förbättra barn och ungdomars psykiska välmående
- Minska ungdomars alkoholanvändande
- Minska ungdomars droganvändande
- Minska ungdomars tobakanvändande
- Minska ungdomars dopningsanvändande

På nästa sida följer en sammanställning av olika aktiviteter/insatser som ska genomföras för att uppnå de prioriterade områdena. Aktiviteterna/insatserna syftar till att antingen begränsa tillgänglighet och utbud av tobak, alkohol, narkotika och dopning eller att minska efterfrågan och motverka skadlig alkoholkonsumtion, tobaksbruk och missbruk av narkotika, dopning och läkemedel. I det handlar det om att jobba med attityder, information och alternativ till aktiviteter där droger förekommer. Vikt bör även läggas på att invånare i Mullsjö kommun skall få kontinuerlig information om kommunens drogförebyggande strategiplan och arbetet som ett led i att få fler aktörer i kommunen att engagera sig i det förebyggande arbetet.

2016-09-22

Område: Förbättra barn och ungdomars psykiska välmående

<i>Aktivitet:</i>	<i>Ansvarig:</i>	<i>Tidplan:</i>
Bengtsson på dörren, för åk 4 och 5	Fältsekreterare Skola	Vartannat år
Skolnärvaro	Skola	Kontinuerligt under läsåret
Fritidsgårdsverksamhet	Ungdomsteamet	Kontinuerligt under året
Lov aktivitet	Ungdomsteamet	Vid lov
MSG (Mullsjö samverkansgrupp) Skola, ungdomsteam, polis, räddningstjänst	Ungdomsteamet	Några gånger per termin

Område: Minska ungdomars alkoholanvändning

<i>Aktivitet:</i>	<i>Ansvarig:</i>	<i>Tidplan:</i>
Alkohol och drogfria aktiviteter i samband med riskhelger t.ex. Valborg, skolavslutning och Lucia*.	Ungdomsteamet	Årligen
Fält vid riskhelger samt vissa andra kvällar under sommarhalvåret.	Fältsekreterare	Årligen
Utskick av föräldrabrev inför rikshelger	Fältsekreterare	Vid riskhelger och vid behov
Fritidsgårdsverksamhet	Ungdomsteamet	Kontinuerligt över året
Stödja nattvandrare	Fältsekreterare	Kontinuerligt över året
Informationsträff för alla elever i åk 8, smågrupper	Ungdomsmottagningen	1gg/år
Göra audit på ungdomar	Ungdomsmottagningen	Vid behov

Område: Minska ungdomars droganvändning

<i>Aktivitet:</i>	<i>Ansvarig:</i>	<i>Tidplan:</i>
Alkohol och drogfria aktiviteter i samband med riskhelger t.ex. Valborg, skolavslutning och Lucia*.	Ungdomsteamet	Årligen
Fält vid riskhelger samt vissa andra kvällar under sommarhalvåret.	Fältsekreterare	Årligen
Fritidsgårdsverksamhet	Ungdomsteamet	Kontinuerligt över året
Stödja nattvandrare	Fältsekreterare	Kontinuerligt över året

Område: Minska ungdomars dopningsanvändning

<i>Aktivitet:</i>	<i>Ansvarig:</i>	<i>Tidplan:</i>

2016-09-22

Fritidsgårdsverksamhet	Ungdomsteamet	Kontinuerligt över året

Område: Minska ungdomarnas tobaksanvändning

<i>Aktivitet:</i>	<i>Ansvarig:</i>	<i>Tidplan:</i>
Fritidsgårdsverksamhet	Ungdomsteamet	Kontinuerligt över året
Informationsträff för alla elever i åk 8, i smågrupper	Ungdomsmottagning	1gg/år
Informerar alla som får p-piller om det olämpliga i att röka samtidigt som man äter p-piller	Ungdomsmottagningen	När någon får p-piller
Erbjuder alla elever i årskurs 7 under hälsosamtalet ett Sotis-samtal (samtal om tobak i skolan).	Skolhälsovård	1gg/år
Rök/snusavvänjning	Vårdcentral	Vid förfrågan
Tobakstillsyn, för att kontrollera att försäljning av tobak sker enligt lagar och föreskrifter.	Kommunens alkoholhandläggare	Kontinuerligt under året.

(* = vid lucia medverkar alla kyrkor och även MAIS, Mullsjös innebandyklubb)

Sammanfattningsvis

Målet med strategiplanen ANDT är att antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska successivt minska. I det arbetet behöver reglering och tillsyn för att begränsa marknadsföring och exponering av alkohol och tobak finnas med.

Det är viktigt att skolan är med för de spelar en viktig roll i undervisningen om riskerna med tobak, alkohol och andra droger. Trygg skolmiljö med välfungerande undervisning samt en förebyggande och hälsofrämjande elevhälsa är av stor vikt för barns och ungas hälsoutveckling.

Motverka langning till ungdomar är en fortsatt viktig insats för att uppnå målet med att skjuta upp alkoholdebuten. Ungdomsmottagning och elevhälsan utgör viktiga arenor för att fånga upp barn och unga i riskzon. Studenthälsan för att nå unga vuxna.

För att få ut information till föräldrar om ANDT använder ungdomsteamet sig av sociala medier, kommunens hemsida och riktade utskick. Ungdomsteam, nattvandrare och områdespoliserna försöker även i möjligaste mån närvara vid skolans ordinarie föräldramöten för att presentera sig och berätta var information finns.